

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetés: Éves 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hónap 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő

Koncz Ákos.

Kiadó a lap tulajdonos.

Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).

Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetések a legmerszelebbi árszámítás mellett vétetnek.

Egyes szám 4 kr.

Harmincz év.

Debreczen febr. 23.

Február 17-én mult 30 esztendeje, hogy ő felsége visszaállítván az 1848-iki alkotmányt, független és felelős magyar miniszteriumát kinevezte. A tizenhét esztendeig eltiport, hős magyar nemzet tehát ismét saját ura lett saját sorsának, Kettős érzelmek hatotta át a nemzet szívét ekkor. A kegyelet szabad megnyilatkozása azok iránt, kikért 17 esztendeig nem volt szabad sirnunk, mert becsuktak érte, ha elzarándokoltunk szent hamvaikhoz. A másik erős érzelmek a nemzet jövőjébe vetett hit és remény megnyilatkozása volt. „Fátyol a multakra, a felség mindent megadott.” Ezt a jelszót dobták ki a közvéleménybe, akkor az új magyar miniszteriumhoz közel álló hírlapok és a nemzet tulnyomó többsége megértette és elfogadta a politikai célzatot, mely ebben a jelszóban volt. Kossuth Lajos nyílt levele Deák Ferenczhez eltevesztette hatását. Az ország tulnyomó többsége Deák Ferencznek adott igazat, Kossuth Lajos levele még különösebb hangulatot sem volt képes kelteni. A kiegyezés létrejött, a koronázás megtörtént Kossuth Lajos és az öreg Madarász József és társainak minden tiltakozása daczára, kik a koronázás napján népmulatságot rendeztek a rákospalotai erdőben, hol azonban az öt bus magyaron kívül más meg nem jelent. A nép, az egész nemzet az ország szívében, a fővárosban sereglett össze és határtalan örömrivalgások között

vett részt a koronázási ünnepélyen, melytől Magyarország új korszakát számítjuk. Majd a fényes napok lezajlottak és minden visszatért a rendes kerékvágásba. A kiváló államférfiak, kik megcsinálták a kiegyezést és a koronázást, elővették a hétköznapi szerszámokat, derekasan hozzáálltak az ország regenerációjának nagy munkájához. A kiegyezés elleni tiltakozók pedig a parlamenti közjogi opposziczióra szorítottak. S harmincz év elég hosszú idő alkotmányos életünkben, hogy annak végéről visszatekintve, az erkölcsi és politikai tgnulságokat levonjuk az eddig történetekből.

A kiegyezési alap határozott megszállásának a legfőbb eredménye ezen harmincz év politikai történetének. Ennek a kiegyezési alaphoz figyelembe vétele nélkül ma már gyakorlati politikát csinálni nem lehet sem Magyarországon, sem Ausztriában. A harmincz év története meghazudtolta az osztrák centralista politikusoknak azon jóslatát, hogy az akkori császári birodalom a felbomlás, a szeparáció lejtőjére lépett a dualisztikus alap elfogadásával. Sőt ellenkezőleg, épen a dualizmus lett a legnagyobb fékező erő a nemzetiségi szeparasztikus törekvésekkel szemben nálunk, mint Ausztriában. A két status rendszerben le lehet kötni az összes felforgató elemeket, míg az egységes osztrák császári államot szuronyokkal, diplomáciai vastaronsokkal sem lehetett volna fenntartani és ha ennek a természetellenes és a történeti fejlődés letiprásával létesített

állami szerkezetnek fentartását a centralisták továbbra is erőszakolják, a folyton felgyülemelő feszítő erő a monarchia felbontására vezetett volna. Mig ellenben a dualizmus által a magyar állameszme, a melynek megvalósításától, elismerésétől annyira irtóztak az osztrák centralisták, a monarchia egyik legfőbb erőssége, az uralkodóház nemzetközi nagyhatalmi állásának leghatalmasabb tényezője lett.

Ezt pedig első sorban az uralkodóház, de meg maguk az osztrák vezérpolitikusok is kénytelenek elismerni, mert az ausztriai állam harmincz esztendő multja igazolja, hogy a magyar államellenes politika, a Belcerdiek, a Schmerlingek, Luegerek politikája hatalomra jutni soha sem tudott. Viszont az ausztriai állam összes intézményeivel ebbe a dualisztikus szerkezetbe iparkodott beilleszkedni és ma már a dualizmus egyik feltételének, a független magyar állameszmeének garanciáit Ausztriában és Bécsben is a legnagyobb éberséggel őrzik. S ezt a szerkezetet semmilyen oldalról sem engedik megbolygatni.

Nálunk Magyarországon a dualizmus-hoz való ragaszkodás jóformán átment a nép véérébe. Az alkotmányos király iránti tisztelet és hódolat, a király és a nemzet közötti viszony sohasem volt oly bensős és oly kölcsönös, mint ezen harmincz év alatt. Ezt a viszonyt nem csak meg nem ingathatták, de még nem is érinthették a mult emlékei iránti kegyelet megújulásai.

Hazahoztuk Kossuth Lajos holttestét és eltemettük nálunk eddig nem látott

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Lélekharang.

Írta: Móra István.

Két tanyasor húzódik egymásnak szemközt a járás hosszant való két peremén, napáldozatról a Körösoldal, innét a Jatósztél. — Hogy egyaránt essen mind a két tartomány gyerekeinek, az ezerholdas közbülső üresség közepére fundáltak a bogárhátú kis iskola házat. — Péter adott hozzá faegyvetmást, Pál téglát, János vályogot, — a többi szegénység pedig fogadott egy barkácsoló embert, a ki a közhajlékot fölteremtette.

Mikor a föltszentelésnek tartották a bálját, — azon jutott eszébe valakinek, hogy debizony a nagy hamarságban elfelejtkezünk valamiről, avagy rendes-e az iskola harang nélkül? Mintha nem is kereszténység alapította volna.

De meg szükséges is. Teszem azt télidőben, ha leereszkedik a sűrű, siket kő, milyen jó eligazodás a bamba kis csemetének a harangszó:

— Ide csak, ide csak, erre gyertek.

Aztán ha az uristen elhozza a dologidőt, bizony a milyen szorgos a munka, — könnyen elfelejtkezünk az urangyaláról: estenden is, hajnaldon, is, nagyon elkei, ki serkentsen. Dél fele megint avval túrtóztessük magunkat:

— Ne, te, no. — Még nem harangoztak.

Ott, abban az órában összeadtak az emberek egy harang árát.

Megkezte Onzó Antal tiz forinttal, aztán folytatta kiki a maga tehetsége szerint.

Az iskolaszentelő francziskánus fölírta kinek-kinek a nevét és azt mondta végezetül:

— Fizesse meg az uristen mindnyájatoknak a kik adakoztok, fizesse meg azoknak is, a kik jóakarattal, kívánsággal járultak az ő dicsőségéhez. Azontul, emberek okulására kitétem a nevetek lajstromát az újságba és kiküldöm neked Onzó Antal.

Onzó Antal pedig felállott arra, felemelvé a tiltó ujját és azt mondta csendesesen hogy csak a pap hallja:

— Sose azt, uram, — a mit teszen a jobb kéz, ne tudja a bal. So, a kitől csak egy-két fillér tellett, ne pironkodjon annak miatta, bár ő adott többet igazság szerint. Hanem csak azon serénykedjen, alásan kérjük, hogy mentül hamarabb elkészüljön a harangunk.

A barát azt mondta:

— Igazságod van testvérem . . .

Mire az iskola beállt, magas két szilfa-ágásra fölállították a kis harangot, kerek zsin-delyfödelét is vontak föléje, Az volt a neve:

Szent László. Ugy is szolt:

— Szent László, Szent László . . .

*

Az első szava az öregbérésnek a káromkodás. Avval költi fel a minden-gyereket.

A gyerekeknek nincs még jussa a rossz szóhoz, csak morog csendesesen, az az ő bosszúja. Hanem ha az öreg kimén, feloldik a nyelve, s még a villanyéllal nagyot üt a béres szegődött bornyáján, lelkinvaló is elszalajja:

— Ordög abba a gazdába . . .

Aztán hallgatja, hogy nem jön e az öreg?

Az pedig odakint a kutat csikorgatja, áldván a gazdáját neki. Nem telik bele két szempillantás, hogy éppen a gazda felel rá a házajtóból, bizony-bizony megtetejezvé az öregnek a goromba szavát.

. . . Akkor megszólal az iskolánál az új harang. Akkor egyszerre csend lesz a tanya körül.

A gazda is leveszi a kalapját, az öreg is, a gyerek is, pedig ugyan hideg szél fúj, kivált a kut körül, — és előveszi az urangyala négy versét. Néha elszalajja a vers fonatát, nem tudja bizonyosan, hogy nem hagyta-e ki az „Ime az urnak szolgálóleányát” — és ujra kezdi. Ha kétszer mondta volna el, az uristen is kétszer rójja, bizonynyal. Meg hátha más-szor kifelejtí? . . .

Imádság után, hogy bemén az öreg az istállóba vissza, az az első dolga, hogy észreveszi a bornyaja tomporán a villanyél helyét.

— Mért bántottad azt a bornyut, te ok-talan állat.

A béresgyerek tagad.

-- En? Bántotta a kórság.

Az öreg megfogja a legényke vállát.

kegyelettel és gyászpompával és ezt tettük a nélkül, hogy egyszersmind a Kossuth által képviselt politikai eszmének ol-tárára áldoztunk volna; tettük a nélkül, hogy bennünket a fennálló alkotmányos rend iránti engedelmisség és a király iránti hűség érzelmeinek megszegésével vádolhatott volna. Ott van eltemetve Kossuthal együtt az ő politikai rendszere, sőt mondhatjuk az egész Kossuth kultusz. A nemzet Deák Ferencz politikai hagyományait köveve halad tovább, munkálván jövőjét és ennek a politikának fényes sikerei meggyőződhetek bennünket arról, hogy helyes irányban haladunk. Legalább eddig nem támadt államférfi és politikus, ki az ellenkezőről képes lett volna bennünket meggyőzni. Ellenben volt már nem egy kiváló államférfi és politikus, ki azelőtt ezen alap ellen küzdött, de kénytelen volt annak helyességét elismerni és volt akkora erkölcsi bátorsága, hogy az a maga részéről is elfogadja.

Ha azok a dicső férfiak, kik életüket és vérüket áldozták az ország szabadságáért és a magyar nemzet függetlenségéért, onnét z magasból látják ennek az országnak haladását, fejlődését: szellemök bizonyára megengesztelődik, mert az utolsó harmincz év alatt megvalósulva látták mindazokat a politikai eszméket, a melyekért önfeláldozóan küzdöttek és meghaltak. A sajtó és a vélemény szabadságának kimondása és az összes nép és nemzet szabadság jogok ma már törvénybe vannak iktatva, a gyakorlati életbe átvive és oly köznapi dolog, hogy azokban már eszményt sem láttunk. Miként Jókai Mór „Petőfi emlékezetében“ oly fényesen és igazsággal kifejti: „A népszabadság, melyet mint gyémántot kereset és megtalálva annak tartogatott: ma már közönséges utóltó kavics, felthetetlen, elveszhetetlen“. Valóban megvan majdnem mindenünk, a mi a haladásra, a nemzet összességének, valamint az egyesek erejének kifejtésére, tevékenységére szükséges.

Ez alapon további politikai törekvések módosulnak. Minek az ország, minek

a szabadság. A szájhősök ideje lejárt. Nekünk munkás, szorgalmas, takarékos, gazdálkodó politikusra van szükségünk, a kik gyakorlati hasznokat és sikereket tudnak felmutatni, s főként a kik nem kockáztatják a meglevőt. Az utóbbi választások fényesen bebizonyították, hogy a nemzet tulnyomó többsége a békés, józan haladást írta zászlájára és visszautasítja a kalandor és sikertelen politikát.

R.

Belföldi hírek.

(A fiumei kormányzó s á g.) Né-mely lapnak azon hirt, mintha Hadik-Barkóczy Endre gróf nevezetnék ki fiumei kormányzóknak — minden alapot nélkülöz. — (L e m o n d ó f ő i s p á n.) Esterházy Móricz gróf betegsége miatt főispáni állásáról lemondani készül. Utódja valószínűleg Fia th Imre báró lesz. — (E g y m a n d á t u m s o r s a.) Az alsó-lendvai mandátum felett még mindig konziliumoznak a nyolczadik bíráló bizottság tagjai. Azt azonban még nem lehet tudni, hogy segítenek-e a betegnek, vagy pedig eltemetik. — (A földmívelési vita.) Mivel nálunk most divatba jött az agrárpolitika, a földmívelési budget tárgyalása még mindig tart.

Külföldi hírek.

(A z a n g o l - a m e r i k a i b i r ó s á g i s z e r z ő d é s.) A képviselőház bizottsága elhatározta, hogy a szenátus által január 29-én elfogadott törvényjavaslat érdekében jelentést fog kidolgozni, a mely felhatalmazza az elnököt, hogy akarmely esedégesen felmerülő nemzetközi értekezletre az arany és ezüst közötti szilárd törvény biztosítására képviselőket nevezzen ki. A bizottság pótitindványt fogadott el, a mely felhatalmazza az elnököt, hogy az esetre, ha jobbnak tartaná, mintsem értekezlet útján nemzetközi egyezséget hozzon létre, ezt diplomáciai uton kísérelje meg. — (A z o r o s z t r ó n ö r ö k ö s u t j a.) A „Sarnitz“ nevű yacht, melyen az orosz trónörökös nagyherceg van, a Földközi tenger felé tett útjában elhaladt a Bosporus mellett. — (S t a m b u l o v p ö r é n e k u t ó j á t é k a.) A Balkán-ügynökség jelentése szerint Niskov tegnap az ügyességnak arra a felszólítására, hogy Stambulov meggyilkolására és arra a nyilatkozatára vonatkozólag, hogy Nacsevics volt minisztert terhelő titkokat ismer, Szófiába jöjjön vallomástétel végett, — azt írta, hogy a pörből semmi egyebet nem ismer, mint a

mit Szófiában már vallott. Nacsevicsra vonatkozólag kijelenti Niskov, hogy Nacsevics bűnösségére semmi bizonyítéka. Ő Nacsevics kihallgatását csak tanukép és nem mint vádlottát kívánta, a mint az ellenzéki lapok írták.

Országgyűlés.

Budapest, febr. 22.

A földmívelésügyi vita folyt ma is tovább, s először ma Solymossy Lajos b. vett részt belőle. Mint gyakorlati gazda szól a földmívelésügyhöz, s a legfontosabb kérdések mindenikére volt egy-egy figyelemreméltó megjegyzése. Az agrár-szociálizmus ügyében erőlyes eljárást sürgetett, nem annyira a fél-revezetett munkásokkal, mint inkább a lelki-ismeretlen izgatókkal szemben, a kik az egész agrárszociálizmust mesterségesen szították és a kik ma is szabadjukra izgatnak.

Ebben és egyebekben is élénk helyeslést keltett fejtegetéseivel; mindössze némi ellen-mondással csak ott találkozott, a midőn a szociális bajok okául nem ismerte el a kötött birtokokat és a latifundiumokat.

A többség élénken helyeselte Solymossy bárót, végül pedig számosan meggratulálták. Utána Polónyi Géza csapott föl ismét nemzet-gazdának s e minőségében is éppen annyi bolondot mondott, mintha ezuttal is épen csak politizált volna.

Beszélte pedig közel két óra hosszat.

Es a passzivitás? Hol az a dicső erény, a mit maga Polónyi magasztalt olyan lelkesülten? Elrekedt, mint a hogy az természetes is. Parlamenti pártinak az effajta meddő semmittevés egyenest a megölő betűje. Polónyi és a többi nagy meddő még is büszkén ment bele ebbe a renyheségbe. Miért? Hogy időről-időre, ma ő, holnap Károlyi Sándor, holnapután pedig más két óriási beszéddel üsse agyon a „Megvetlek Rózsi!“ politikát.

Azután Asbóth János ejtette kétségbe a szabadelvű pártot azzal, hogy tagjait az egekig dicsérte. Szerencsére azonban Asbóth ebből a dicséretből idővel kifogyott s a mint ismét ismert néppárti köpenyegével verte a port, a nyugalom helyre állt, elannyira, hogy a mikor Perczel Dezső válaszolni akart az interpellációra, a képviselőket valóságban be kellett, hogy csengessék a t. Házba.

Perczel Dezső belügyminiszter a szombatrol mára maradt interpellációra felelvén, konstatalja, hogy magára az aninai sztrájkra Lukács László pénzügyminiszter már megfelelt. A munkások az új társulási szabályzat életbeléptetését saját erejükből és erőszakosan akarták megakadályozni. A bányagazgatót

gint a lélekvaltság harang Nagy két, ember-forgó kutyája volt a tanítónak, (egyik Gurujj, másik Kerék), azok éktelen üvöltéssel fogtak valakit, hogy minden odabentvalók fölértek rá, épen huzakodott is már Andris Éram, hogy kitekint, hát arra megessendítették a harangot, ékesen kettőztetve:

— Szent László, szent László, szent László. És ugy tovább.

Mire a kutyák is elhallgattak, Andris Éram is visszadült nyoszolyájára, el is szunyadt, isten panaszán ne vegye, a haldoklók imádságán.

Hajnaltban pedig, hogy a felesége is fölkelte kovászt tenni a kenyérnek, ugy eltaláltak:

— Vajjon kit szólított el az isten az éjszaka? Ha az a szegény Homoki Jóska lett volna, szegény? Mi is lenne abból a kilencz kis neveletlen árvából?

... Elszólították pedig a három hosszú verses harangszó alatt az Andris Éram két szép hizott disznáját. Az akasztófáralék, — nem is hiszem, hogy idevalók lettek volna — a harangozás örvível a kutyákat is elcsitítottak a gazdájukat is lefektették vissza a nyugodalmatlan ágyába.

Még imádkoztattak is magukért: — Vedd a lelkét pártoláson, édes Jézusom ...

— Gyere, vakulj meg, hát ez a kolbász a tomporán, ki billege? Adi azt a villát. Nézd, eddig eresztetted rá.

Andris levágja a fejit. Várja, hogy no most: mindjárt nyakon ütnek. És nagyot néz, hogy az öreg csak ellóditja egy kicsit. Akkor is kifelé, nem a jószág közé.

Az öreg pedig azt mormogja a foga között: — Hova üsse a kutyát? Hisz most imádkoztam.

*

Van, hogy éjszakának évadján is megszólal a harang, olykor. Főrgeteges, embernek nem való időben, hogy a fölcsél vészett bugása fél-fél verset elnyel siró, gyenge kis szavából. Az enyhelyen gubbadó ebállat kibujik a vacskából, vonit egy hosszat a szokatlan harangszóra, aztán is morog, fesseleg, vakog, még csak hallja.

Egy helyütt a rövidálmú öreg gazda, másutt nyulszemű kisgyerekes asszony, vagy valami álmatlan betegféle is fölerez az éjjeli esendítésre.

— Ah? Mintha harangoznának?

Lassankint négy-öt ablak megvilágosodik mind a két soron. Meg elsötétszik, meg másik öt-hat derül föl. A hogy világot gyujtanak: hány óra?

Tünődnek, tanakodnak:

— Ugyan, uram Jézus, kinek huzzák a lélekvaltságot? Tán Kósza Imrének? Tán Toppantó Orzsinek?

Aztán elcsendesednek, csak egy-egy seppögő szava hallik az imádságoknak:

— Adj, édes Jézusom a lelkének könnyű szabadulást ...

A tanító, az egy kicsit furcsa, olyan fahitű forma ember volt, mikorjába ide került. Ugyan cigányszerezen imádkozott eleinte, mikor így éjszaka fölverték. Volt, hogy el is kergette a harangozót:

— Vigyen már a fene, 'sz azóta akár a hét apád lelke kiszakadhatott volna.

Hanem mióta idősödik, mióta a sok gyerek körülvette: biz azóta ő is alább adja.

Annak idején nevette, hogy ra akarták bizni a harangozást, holmi egy-egy szakajtó buzákért: utobb kérte is szegény feje, hogy jobban-jobban kölletett a szakájára a folt. Aztán ha így, mondom éjszakának idején lélekvaltságot huzni jött volt valaki, bizony olyan békességgel elhallgatja, tán föl is könyököl, tán egy igazi imádságot se sajnál az ösmeretlen bucsuzkodó felebaráttól.

Mert javulunk, szelidülünk, ha a szükségünket megsokasítja az uristen ...

Hogy pedig az uristen próbára tegye Andris Éram tanító uramnak az ő szépen tövesedő türelmét, némely latroknak megengedte azt a gonosz praktikát, kit ime elmondok rövidesen:

Ilyen csuf, nekibolondult téli éjszakán, a hogy mondtam, egyszer csak megszólal me-

és a tisztartót a munkások ezrei támadták meg s a kik ellen esendőrassziatenciát kértek a megtámadottak. A munkások százakra menő ablakot zúztak be; a esendőrhadnagyot fával fejen vágták; egy esendőrt letéptek a földre s ütlegeltek. A vérző hadnagy minden csillapítási kísérlete meddő volt; a megtámadott életbiztonságra való tekintettel nem tehetett mást, mint négyszeri felszólítás után lövetett. Az eddigi vizsgálat ezeket az adatokat konstataálta. A polgári és katonai vizsgálat egyébként folyamatban van.

Ennyit felelhet az interpellációra; kéri tehát a felelet tudomásul vételét.

Visontai Soma és Hentaller Lajos rövid és természetesen elfogult, rosszakaratu válaszára Perczel Dezső belügyminiszter nyomban megadta a frappsans feletet.

A Ház a választ tudomásul vette.

A földmívelési vita.

Debreczen, február 23.

A költségvetési vita elérte tetőpontját, Magyarország belpolitikájának legfontosabb kérdéseit valóban klasszikus formában gyakorlati tudással és sokat felölelő tehetséggel a leghivatottabb oldalról, tárgyalták a képviselőházban.

A legfontosabb kérdések a nemzetiségi kérdés és a mezőgazdasági politika. Ez utóbira vonatkozólag Darányi miniszter részint az eddigi történetekről adott terjedelmes jelentést részint a legközelebbi jövőre fejtette ki programját. A nemzeti kérdés illetőleg pedig Werner képviselőtől hallottunk egy kitünő beszédet, amely tartalomra és belső értékre lényegesen megközelíti gróf Apponyi Albertnek a brüsszeli nemzetközi parlamenti konferencián aratott nagy szónoki sikerét s amely bizonyynyal visszhangra talál minden magyar szívben, amely sulyt fektet arra, hogy a nemzetiségi kérdés mihamarább megszűnjék és hogy mihamarabb eljőjön az idő, amikor nemzetiségi kérdés Szent István koronája területén egyáltalán nem létezik többé. A fiatal szónok sikere aki ezt a kérdést nemcsak alaposan tanulmányozta, hanem személyesen át is élte és keresztül küzdötte rendkívüli volt és csak az utána következő földmívelésiügyi miniszter beszéde ellensúlyozta azt bizonyos mértékben és érte el fényes tartalomra.

Dr. Darányi Ignácznak nagy és győzelmes sikere volt, mint mindig, ha nagyobb beszédet tart a képviselőházban. Uralkodik tárczájának minden egyes teendője felett, mint egyik előde sem; igazán és lelkiismeretesen az egész mezőgazdaság szolgálatában áll, tekintet nélkül a külön törekvésekre és más irányzatokra. A szemrehányást, melyet egy féktelen izzó agy tett neki, hogy ő csak a nagy birtok földmívelésiügyi minisztere, míg a kisgazdával nem törődik, nem frázisokkal és megvesztegető beszédfordulatokkal gyengítette meg a miniszter, hanem tények és gyakorlati intézkedések felsorolásával.

Nagy terjedelmű tárczájának minden tere felett valóban bámulatos módon uralkodik a földmívelésiügyi miniszter. — Vízszabályozás, állattenyésztés, mezőgazdasági tudás terjesztése, állattenyésztés, mezőgazdasági tudás terjesztése, állategészségügy, mind kiváló fontosságának tárgyai. Az állami kiviteli jutalmakra és anyagi kedvezményekre vonatkozólag elismerte a miniszter, hogy mi kedvezőlenebb helyzetben vagyunk, mint Ausztria; de kötelező ígéretet tett egyúttal, hogy a legközelebb megkezdendő kiegyezési tárgyalások alkalmával törekedni fog ezen segíteni. —

Ugyanezt kilátásba helyezte az állatforgalomra vonatkozólag is Ausztriával. Az állategészségügy államosítására nézve tudatta a miniszter, hogy az illető törvényjavaslat már kész és áttért ezután a munkáskérdésre, — melyre nézve — a legjózanabb programot állította fel.

A helyzetet az államilag elősegítendő telepítések útjára iparkodik javítani, de e mellett kettőtől kell gondoskodni. Miután a mező munka csak néhány hétre összepontosul, kielégítő foglalkoztatásról kell gondoskodni. E téren inkább munkahiány létezik, mint munkahiány, hiszen az állami utépítések az Alföldön szintén elég munkát adnak. De kielégítő téli munkáról is kell gondoskodni és e célra a legjobb sikerrel törekszik a miniszter.

A legmagasabb színvonalon álló beszéde végén a képviselőház valamennyi pártjához apellált Darányi miniszter, hogy a mezőgazdasági kérdéseket, melyek mindnyájunkat egyformán érintenek, ne tekintsék pártszempontból. E kérdésekben nem szabad politikának léteznie és hogy a sikeres működés a mezőgazdasági téren lehetséges legyen, első sorban a képviselőháznak keil a politikát a földmíveléstől elkülönítenie.

Kréta hírek.

Furcsa háboru.

Az európai koncert szép lassan igen kellemes kis operetté változik át. A hatalmasságok külügyminiszterei kezdenek hasonlítani azokhoz a könnyed librettókból ismeretes portugál államférfiakhoz, akik szórnyű fontoskodásukkal végül mégis csak bakot lőnek. Az európai diplomácia nagyban berzenkedett s felszállván a kakasülőre, hirdette, hogy jaj a vakmerő Görögországnak, amely meg merte rontani a békét. A hatalmak nekigyűrt karokkal fenyegetőztek s azt mondták, hogy közös akaratral sarokba térdeltesek ezt a rakoncátlan gyereket. A közös akaratból azonban nem lett semmi, mert a közös akarat minőségének szakszerű megállapítása fölött összekaptak a nagyhatalmak. Emez ezt akarja amaz meg azt. E közben a görögök szépen házilag letelepednek Krétán, berendezkednek és hozzáfognak a rendes hétköznapi élet lemorzsolásához. Törökország, amely ebben az operettben a rászédett buffo szerepét játszsza, most kezdi rozoga vizi omnibuszait (érts: hadihajóit) kitataroztatni és erősen s sikáltatja rozsdás ágyuit. A diplomaták ebből rögtön megértették hogy a törökök háborura készülnek. Szakértő emberek szerint ugyan, legalább egy havi idő kell ahhoz, hogy a török hadihajók oly állapotba jussanak, hogy ne sülyedjenek el az első diszlövés hangjától, de ez nem bántja a török admirálisokat. Jól tudják ők, hogy mire a „flottát” ki-urolják, vége lesz minden háborus játéknak. Mig a két zivakodó keleti potentát közt ilyen dolgok folynak, azalatt a Balkánállamok uniszónó éneklük az összeesküvők borongós karát.

Igy állanak a dolgok a kréti háboruskodás körül. A mi monarkianak hál'isten nem sok részt vesz ennek az operetnek komikumában. Először is, mert csak két hadihajója van Kréta mellett, másodsor, mert csak épp tegnap töltötték be Buriánnal a megüresedett athéni követi állást.

Ujabb hírek.

A nagyhatalmak ágyui is megszólaltak. Tegnap, vasárnap délutáni fél 5 óraker három angol, egy olasz, a német hadihajó és egy orosz hajo parancsot kapott, hogy a krétiak hadiszállására kezdjék el a tüzelést. Ez meg is történt és az itt felsorolt hajókról összesen 70 lövést intéztek a kréti hadiszállásra, a melyet szét is dultak. Tíz perc múlva aztán a tüzelést beszüntették, mire a krétiak ismét kivontak a lobogót.

Ey rendkívül szenzációs hír és miután a Daily News boesájtotta világgá, hitetlenségéhez alig férhet kétség. Érdekessé teszi pedig a hírt egyrészt az is, hogy nem a görögöket lövették, ha ugyan a krétiak hadiszállásán görögök is nem voltak. — másrészt az, hogy ebben a — most már nagyon is hangos — európai koncertben az osztrák és magyar hadihajó ágyui nem vettek részt.

Egyébként igen jól és ügyesen rendezett jelenet volt tehát az, a mi tegnapelőtt Kanea alatt lefolyt. Olyan vasárnapi multság-féle, mely megfelel a keleti szokásoknak, hogy a mikor mulatnak, lövöldöznek is. A hajók végre már oly régen vesztegelnek a levantei vizeken, hogy egy kis keleti tempó rájuk ragadhatott.

Az újabb eseményeket, melyeknek talán a később érkező kommentárba lesz az érdekesebb része, a ma érkezett táviratok a következőkben ismertetik.

A Daily News jelenti Kaneából: tegnap délután fél 5 óraker három angol, egy olasz, egy orosz hajónak és a német hadihajónak jelt adtak, hogy a krétiak hadállásaira kezdjék el a tüzelést. Összesen 70 lövést tettek. A krétiaktól megszállott helyet szédülták és a lobogót csakhamar bevonták. Tíz perc múlva a tüzelést parancsszóra beszüntették, mire a lobogót ismét felhúzták.

A plevnai hős tanácsa.

Hir szerint Osmán pasa, a plevnai hős, az utolsó haditanácsban intette a szultánt attól, hogy Görögországnak megüzenje a háborut, figyelmeztetvén őt, hogy a hatalmak utóvégre mégis csak megragadják majd a porta karját, minthogy keresztény államról van szó, amelynek dinasztíája a legelőkelőbb európai udvarokkal közeli rokonságban van. De úgy látszik, hogy ezidőszerint megint Fuad pasa a szultán kegyenceze, mert meghívták a Yildiz-kioszkban tartott titkos tanácskozáshoz, a hol hir szerint erőlyesen követelte a háborut György király ellen. A maga számára azt kérte, hogy bizzák rá a főparancsnokságot vagy a Macedóniában levő seregek, vagy pedig a Krétába küldendő csapatok felett. Tegnap előtt reggel állítólag szenzációs táviratok érkeztek a szultán palotájába Berlinből és Pétervárról. A Yildiz-kioszk híveihez közelálló személyiség kijelentette, hogy a hatalmak látványos jóakarata mellett is kikerülhetetlen a háboru Görögországgal.

A Havas ügynökség jelenti Athénből: Mint hírlük, egy török szállítóhajó Herakleionban török katonákat vett fel és egy angol torpedohajó kíséretében Kaneába megy, hol még több katonát vesz fel.

Mint biztos forrásból értesítenek, a hajóparancsnok jelzett figyelmeztetése Vassos ezredeshez csak Kanea megtámadására vonatkozik. — Vassos tehát a sziget belsejében csak néhány stratégiai pontot fog elfoglalni.

Vassos ezredesnek a Vukolicsnál végbement harcra vonatkozó hivatalos jelentése szerint, elesett 1 tiszt és 17 katona. Husz krétiak megsebesült. Az erődöt dinamittal röpítették légbe. Arra a jelentésre, hogy a keanei helyőrség a keresztények ellen kirohanást intéz, — az ezredes a helyőrségének segítségül egy önkéntes századot küldött. — A keanei helyőrség 1500 katonáján kívül a krétiak elleni harcban 2500 mohamedán vett részt.

Másfél óráig tartott ütközet után a törököknek a város felé kellett visszavonulniok. Aghiha erődben a görögök gazdag zsákmányra leltek. A sebesülteket is elfogták. A görögök közül két tiszt elesett. Több altiszt súlyosan megsebesült.

A Havas-ügynökség jelenti Athénből, hogy a trónörökös ezrede zászlóaljához, mely a Vukolics-erőd bevételenél harczott, a következő táviratot intézte:

„Büszke vagyok arra a fényes győzelemre, melyet kivívtunk. — Szerencsét kívánok tisztjeimnek és a legénységnek. A vízül elesett katonáknak pedig emléke örökké élni fog.”

Egyről-másról. Rózsaszínű levelek.

— Farsangi tréfa. —

Debreczen, febr. 23.

Idő: Vasárnap reggel 10 óra 17 perc.
Hely: Nagyváradi utca, három különböző lakás,

Személyek: Ivánics Jenő, Kerpeny Mihály, Wiegand Géza.

Ez a három megcsontosodott agglegény a városnak fentjelzett három különböző helyén, de ugyanabban a minutában, vagyis vasárnap reggel 10 óra és 17 perczkor a párolgó tea mellett ült és csekély eltéréssel egybehangzó illatos levélke olvasásába volt merülve:

Szóltott pedig a levélke:

„Kopogtasson ma este pontban 10 órakor a Három balek utca 5. sz. kapuján.

D a m e b l o n d e.“

Eltérés a szövegben csak az időre és az aláírásra nézve mutatkozott. Ivánics urat a „dame blonde“ hívta meg 10 órára; Kerpenyt egy „dame noir“ 10 óra 15 perczre; Wiegand végül egy „dame rouge“-tól kapott illatos levélkét, melyben 10 óra 30 perczre volt hivatalos.

A párolgó tea mellett a város különböző pontján merengő három jóbaráton azonban nem az a vérbizsergő, csiklandozó érzés vett erőt, mely ilyen esetben boldoggá teszi minden igazvérű Don Juant. . . Ellenkezőleg, az a drága, illatos kis levélke azt a bizonyos horort keltette mindegyikben, melyet minden gyámoltalan érez az ismeretlentől.

Ezuttal pedig két ismeretlennel gyült meg mindegyiknek a baja:

1. azzal a bizonyos ismeretlen levélíróval;

2. azzal az előttünk ismeretlen érzéssel, hogy illatos levélkében rendez-vous-t kapjanak.

Mert hiszen éppen félénk csigabiga természetűeknek köszönhetik, hogy eddig komoly szándékkal nőhöz nem közeledtek és a nőtlenség sivar szabadságában csontosodtak agglegényekké.

Hiszen ismerjük őket valamennyien, azokat a naiv, félénk, jó fiukat, akik lesütik szemüket a nők előtt, csak hebegve beszélnek velünk és félszeg mozdulattal menekülnek előlük.

Hét a mi trifóliumunk is nagy töprengéssel gondolt arra a bizonyos levélkére és mikor délben a szokott vendéglő sarokasztalánál a pontos időben megjelentek, lelkük borongó köde egybevegült a leves párolgó gőzével.

Addig kerülgették, addig járták körül, amíg valamelyik előhuzta zsebéből az ő illatos levélkéjét.

— 5 ik szám, — mondá a másik.

— Dame rouge! — mondá a harmadik.

— Tehát te is!

— Ezután nekibátorodva tárgyalni kezdtek a rejtelmes esetet.

Wiegand mindjárt minden kétséget kizáró határozottsággal kijelentette, hogy ő nem vesz részt ebben a „kirándulásban“.

Ivánicsot és Kerpenyt azonban izgatta a levélke parfume-je.

Csak azért is elmennek! Elvégre is ha kaland, hát legyen kaland. Hisz csak néhány Pomeryről lehet szó!

Együtt fognak kopogtatni és . . .
Tovább nem ragadta őket fantáziájuk. Minek is majd meglátják!

10 óra 15 perczkor kezükben egy-egy virágokrétaival ott állott a két dalia a három balek utca 5. sz. ajtaja előtt. Ha szívüket odaillesztik az ajtóra, az lett volna csak a kopogás!

A kapu alól nyílt a szoba. Diskrét félhomály . . . De ebben a rejtelmes milieuban is észrevették legott azt a két bájos nőalakot, kik a pamplagon ültek vidám vihogással . . . Az alakjuk karesu volt és a cedrussal vete kedő. Az arcuk . . . óh, azt nem láthatták! A leza takarta el irigyen.

Isteneeknek való látvány volt, hogyan bortorkált a két vitéz Don Juan a két álarcos nő színe elé! És megkezdődött az udvarlás! Félszegen, félszegen, kedves ügyetlenséggel!

Egyszerre azután Ivanics ur bátorságot kezdett kapni, leborult térdeire a dame noir előtt és . . .

A terem háttéréből hangos kacagás hallatszott. A két gavalier fölugrik, vissztekin és megjelenik előttük két kacagó ember: az orvos és az ügyvéd! Két jóbarát, akikkel minden szombaton együtt vacsorálnak.

A dame noir és a dame blonde leveti álarcát . . . Hiszen ez meg a két feleség!

Nagy tabló, nevetés, kacagás, röstelkedés, vacsora és — az előre megjósolt Pomery.

Mulatságok.

Farsangi naptár.

Az ez évi farsangon eddig a következő bálok megtartásának idejét közölhetjük olvasóinkkal:

Február 23. A függetlenségi párt bálja a „Koroná“-ban.

☉ **Nyomdászok dalestélye.** Az ólomterhes levegő kitaró munkásai is oda kíváncsognak egyszer a táncsterem vértforralóan langyos, illatos levegőjébe. A debreczeni nyomdászok legközelebbi ülésükön elhatározták, hogy a jövő hó h a t o d i k á n dalestélylyel egybekötött táncmulatságot rendeznek. A mulatság, mely iránt nagy érdeklődés mutatkozik igen sikerültnek ígérkezik.

☉ **Hangverseny B.-Ujvároson.** Nagyon sikerültnek ígérkező s érdekes hangverseny lesz a jövő március hó 7-én B.-Ujvároson. A hangversenyt B.-Ujváros előkelősége rendezi s mi ránk debreczeniekre már csak azért is érdekel bir, mert szintársulatunk két énekesnője is gazdagítani fogja a műsort több énekszámmal. — Énekelni fognak ugyanis a hangversenyen K á l l a y Lujza és S z e n d e Anna. Humoros felolvasást fog tartani B e r e c z k y Lajos hírlapíró társunk, míg N a g y Kálmán törvényszéki jegyző szavalattal, Szücs Kálmán pedig hegedűjátékkal működik közre a hangversenyen. — A hangversenyre természetesen Debreczenből is sokan átrándulnak.

☉ **Dalestély.** Irtuk már egy ízben, hogy a „debreczeni dalegylet“ február 25-én, csütörtökön H i t e s s i Lajos dísz-karnagy vezetéke és Rácz Károly zenekara közreműködése mellett az „Arany Bika“ dísztermében tartandó zártkörű dal- és zeneestélyt rendez. A dalestély műsora a következőleg van összeállítva: Falu végén kurta kocsmá Wusching K.-tól. Csendes éj Ottó-tól. Vineta Abt-tól. A virágnak megtiltani, Hitessy-től. Kossuth dal, Gaál-tól. Belépti díj személyenkint 1 frt. — Család-jegy 3 személyre 2 frt. Kezdete este 8 órakor. Egyleti alapító-és pártoló-tagok szabad jegyeiknek felmutatása mellett a pénztárnál belépti-jegyet nyerne. — Belépti-jegy nélkül a terembe senki sem bocsáttatik. A szabad-jegy 3 személyre érvényes, a család többi tagja a belépti-díj felét, vagyis személyenkint 50 krt fizet. Alapító, vagy pártoló-tagsági aláírást a pénztár a dalestélyen elfogad.

☉ **Örmesterek bálja.** Tegnap irtuk, hogy milyen sikerült bált rendeztek a debreczeni honvéd örmesterek vasárnap este. Térszűke miatt csak ma adhatjuk az e bálón jelenvolt hölgyek névsorát: Ott voltak N y i r y ezredesné, bályán kívül még Bíró Kálmán ezredesné, Drauzenz János alezredesné Wurb alezredesné, Antal századosné, dr. Lemberger torzszorvosné, dr. Szöllőssy Lipótné ezredorvosné urhölgyek, Antal Margit és Erzsike, Wurb Adél kisasszonyok. Jelen voltak még továbbá: özvegy Bányai Sándorné, Darvasi Adolfné, Cs. Nagy Bálintné, Zecsovics Ferenczné, Oláh Mihályné, Fekete Józsefné, Kovács Istvánné, Fekete Antalné, Körösi Istvánné, Orbán Jánosné, Zöld Istvánné, Pólik eduardné, Reichber Józsefné, Kulcsár Istvánné, öz. Máté Istvánné, Pál Jánosné, Lázár Imréné, Szabó Istvánné, Orosz Ferenczné, Csekő Ambrusné, Kozák Jánosné, öz. Tabakovics Mihályné, Takács Sándorné, Csizmadia Ist-

vánné, Teitelbaumné, öz. Jabokovics Mihályné öz. Kovács Imréné, Frankl Károlyné, Géder Sándorné, Viktor Józsefné, Mogyorósi Gáborné, Szécsényi Istvánné, Révész Jánosné, Szabó Sándorné, Kun Sándorné, Varga Ernőné, Papp Lászlóné, Szilágyi J.-né, Weinbergerné, öz. Balog Istvánné, Draveczky Mihályné, Róth Ignáczné, Goldbergerné stb. L e á n y o k : Széchenyi Piroska, Horváth Mariska, Róth Matild, Czizmadia Julia, Szabó Anna, Kozla Ilona, Szücs Mariska, Duhok Imra, Sáfrány Róza, Horváth Róza, Barta Erzsike, Nagy Katalin, Szilágyi Mariska, Belgrádi Anna, Kupás Juliu, Kupás Karolin, Machne Teréz, Horváth Zsuzsika, Lázár Mariska, Német Mariska, Keresztesi Róza. Neumann Kornél, Goldberger Mariska, Marczug Borbála, Ormós Eszti, Máthé Rózsika, Pál Anna, Bányász nővérek, Kulcsár Erzsike, Koroknai nővérek, Fekete Róza, Széchenyi Ilona, Kállai Kata, Solymosi Irén, Kriecz Juliska, Pap Erzsébet.

NAPI HIREK.

Debreczen, febr. 23.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Február 23. —

— Változó felhőzet. — Helyenként csapadék. — Szeles. — Enyhe. — Éjjelenként fagy. —

Thomson Cézár hangversenye.

A debreczeni zenede hangverseny teremszűfoglalásig megtelt tegnap este előkelő közönséggel, hogy meghallgathassa a világhírű hegedű művészt, Thomson Cézárt.

És valóságos elragadta művészetével a nagyhirű művész a közönséget, mely olyan műélvezetben részesült, mint talán már igen régen.

Bámulatos technika, káprázatos műanzirozás, öntudatos, nyugodt előadás. Ez jellemezte a nagy művészt, a kinek hegedűjátékáról írni, akinek művészetét magasztalni fölösleges volna e helyen.

Játszott Goldmark-tól, Händeltől, Paganinittól, Dvorák-tól s sok másoktól, interpretálva a nagy zeneszerzők legkiválóbb alkotásait a közönség zajos tetszés nyilvánítsai mellett.

Egyszóval olyan művészt volt alkalma hallani a debreczeni közönségnek, akit sohasem felejtethet el, a kinek hegedűjátékát magasztalja az egész művelt világ.

—ór.

— **A Csokonai-kör felolvasó ülése.** A „Csokonai-kör“ legközelebbi felolvasó ülését február hó 26-án, pénteken délután 5 órakor a városháza nagytermében tartja meg. A felolvasó-ülés tárgysorozata kiváló érdekességű. A tárgysorozat hűlőben a következő, 1. Wartburg és Walhalla. Uti ér irodalmi képek Németországból. Irta őő felolvassa: dr K a r d o s Albert 2 Költemények, irta: V é r t e s s y Ida 3. Liszt Ferencz 12-ik magyar rhapsodiája. Zongorán előadja: G a l á n f f y Ágnes. 4. Nőkről a nőknek, irta és felolvassa Konez Ákos. A kör tagjai és hozzátartozóik tagsági jegyeiket használhatják. A kik a körnek nem tagjai, az ülésre T ó t h Béla pénztárnok gyógyszerárában, vagy este a pénztárnál belépti-jegyet válthatnak, melynek ára 20 kr.

— **Hortobágyi csikósok Amerikában.** Philadelfiában most alakult egy társulat, mely különböző nemzetekből egy lovas csapatot állít össze, melylyel azután körutra indul A m e r i k a nagyobb városaiba. Az amerikaiak figyelmét, kik közül már nem egy látta a mi páratlan, délibábos Hortobágyunkat — nem kerülték el a debreczeni csikósok sem, kit szintén felszólítást kaptak a tervezett csapatban való részvételre. G e r s t e r Lajos az Egyesült Államok budapesti főkonzulja vál-

Vidék.

Műkedvelő előadás. Az érmihályfalvi iparosifjak önképzőköre e hó 14-én pompásan sikerült műkedvelői előadást rendezett. A (alorosszát, Tóth Ede kitűnő népszínművét adták a műkedvelők olyan sikerrel, hogy a szereplők úgy egyenkint mint összevéve dicséretet érdemelnek. Kiváltak a szereplők közül: Timkó István (Faludi Gáspár) Likán Anna (Boriska), Szatmári Eszti (Rózszi), Timkó József (Gonosz Pista). A darabot Likán Gábor rendezte s a sikerből őt is nagy rész illeti.

Megszökött okirathamisító. Perl Manó úgynök több okirathamisítás után Szatmárról megszökött. A szatmári kir. ügyészség ennek folytán elrendelte országos körözését s a körözölvelet megküldötte a debreczeni rendőrségnek is.

Halálos multság. Nyiregyházáról táviratozza tudósítónk, hogy Napkor községben nagy paraszttal volt tegnap este, amely halálos verekedéssel végződött. A legények mulatozás közben összevesztettek s a veszekedésnek az lett a vége, hogy Gardus Antal holtan maradt a terem közepén. A csendőrség még jókor érkezett, hogy elfogja Kasztyik és Lipták György nevű legényeket, akik a szegény Gardusnak a halálos ütésekkel osztoगतák. A két legény most a börtönben ül.

Különfélék.

Morre Károly halála. Gráczban tegnap meghalt Morre Károly, a feloszlott osztrák képviselőház tagja 60 éves korában. Morre a parlamenti életben körülbelül azt a szerepet játszotta, mint gróf Károlyi Gábor a mi képviselő házukban. Szellemes csipős megjegyzéseivel, közbeszóllásaival sokszor derűtségre fakasztotta a komoly képű osztrák törvényhozókat és különösen az antiszimitáknak tört sok borsot az oruk alá. Tavaj márciusban a földmivelésügyi budget tárgyalása során Chlumezky a képviselőház elnöke arra kérte a képviselőket, hogy tekintettel a feliratkozott szónokok nagy számára a képviselők mentül rövidebbre szabják mondani valójukat. Morre megszegeyelte a kérdést és távirati stílusban mondta el beszédét, a mint itt következik.

Tisztelt Ház! Peldát akarván adni a precíz szónoklatra, többnyire csak távirati stílusban fogok beszélni. Tisztelt Ház! A parasztság pusztul; állapotok tarthatatlanok; segítség muhatatlanul szükséges. Miért nem történik valami? Válasz sürgősen táviratilag! Mindenfelé járványok; orvosok számarak. diagnosiz nélkül rendelnek, megvizsgálás nélkül operálnak, Diplomákat konfiskálnak! Termény üzleteket betiltani! Gaszág és csalás! Illetékességi ügyeket rendezni! Parasztnem akar városi nyomorékokat fönttartani, azonnal segíteni! Így nem mehet tovább; adósságok nyomasztók, — segítség, különben perelünk. szavazati jogot, különben eljövünk érte!

A pompás ötletet persze jóízűen megnevette az egész ház és antiszemita ellenfelei is megbocsátották Morrénak azt a sok keserűséget, a mit bátor, szókimondó természete miatt le kellett nyelniük.

Gyilkosság az orszá uton. A Szabadkáról Kelebiára vezető országuton tegnap vérbefagyva, összezuzott tagokkal találtak Gorkovics Mátyás és Olajos Sándor dohánycsempészeket. Beszállították őket a szabadkai kórházba, ahol Gorkovics pár perc múlva meghalt. Olajos azonban visszanyerte eszméletét, s azt vallotta, hogy Markovics Péter vezetése alatt több ismeretlen ember megtámadta őket, s aztán mindkettőjüket kirabolta. Markovics, akit a rendőrség rögtön letartóztatott, az egész rablótámadásról mit sem akar tudni.

Párisban elfogott sikkasztó. Nehány hét előtt a „Grande Hotel de France et de Suisse” szállodába egy csinos és előkelő külsejű fiatal ember szállott meg, s „mint urasági kocsis Budapestről” írta be magát a vendégeknyvbe. A véletlen úgy hozta magával, hogy pár nap múlva ugyanezen szállodába

helyezte el ideiglenesen a Budapestről megérkezett családját — Szeles Adorján is. A rejtélyes idegen, a kin első pillanatban meglátszott, hogy sohasem volt kocsis, a mint megtudta, hogy a szállodában egy magyar család is van szálla, rögtön hárlapra csapta magát és mint „Fenyő Sándor hírlapíró Budapestről” mutatkozott be, de látható zavarba jött, midőn Szeles Adorján is megnevezte magát, kiről sejtette, hogy Fenyő Sándor ismeri és még aznap távozott a szállodából, azal a kijelentéssel, hogy Brüsszelbe utazik. A grand Cafeban, a magyarok gyűhelyén és a Cafe de la Terrasse-ban azonban naponta lehetett látni a titokzatos ifjút, ki fennen hangoztatta, hogy Párisban magyar lapot indít. Páris legdrágább mulatóhelyein fordult meg, nagyban kártyázott; s folyton küldözgette a táviratokat Magyarországra állítólag a lapokhoz. Egy napon azonban nyomatlanul eltűnt Párisból, de annál sürűbben érdeklődtek utána a párisi magyarok, kiket kisebb-nagyobb összegekkel becsapott. Soha sem tudták volna meg e rejtélyes ifjú k létét, ha ő maga el nem árulja azt a következő levéllel:

Igen tisztelt Szeles ur!
Mult hó 26-ika óta le vagyok tartóztatva. Itt vagyok a „Pont Neuf”-i rendőrség depotjában.

Arég szerelmére kérem, hozzon be nekem cigarettát és kis enyvalót. Itt mindent bővebben elmagyarázok.

Ha istent ismer, úgy jöjjön azonnal: alázattal

Fenyő (Feldmár) Sándor.

Szeles Adorján utána járva e dolognak megtudta, hogy a könnyelmű fiatal ember egyetlen fia egy mohácsi úgynöknek és mint egy kereskedelmi ház könyvelője a könyvek meghamisítása után pár ezer forinttal megszökött. Most a magyar hatóságok megkeresésére tartóztatják le.

Költészet és reklám. Knut Hamsan, az ismert norvég regényíró, Az éhség szerzője, a napokban a krisztianiai diákszövetség helyiségében előadást tartott az éktelen költőkultuszról, amely Norvégiában, de egyéb országokban is, újabb idő óta lábrakapott. A költészet a reklám segítségével működik s bizonyos tudományos nézetek népszerűsítésére adta magát, aminek volt is sikere, mert a laikus közönség ezekből a költői művekből szedegette tudományos ismereteit. Norvégiában a költők ünneplése éppen olyan tulzo és őrjöngő divattá vált, mint a sport és a sarki utazások kultusza. Norvégiának van két millió lakosa s a legutóbbi évben mintegy 200.000 kötet szépirodalmi — eredeti s fordított — munka jelent meg a könyvpiaczon. Ma már minden ember könyvet ír s minden poeta vezetni akar a politikában. Befolyással bírnak az ifjuságra, átalakítják ennek világfelfogását. Pedig Norvégia legnagyobb költői sem közelitik meg a költő ideálját, amelyhez Paul Verlaine és François Villon például sokkal közelebb jutottak. A költő ne reklámnak éljen, hanem legyen igazi cigány, csavargó-lélek, hajléktalan szellem, aki soha nem tud nyugalomra lelni. Végül Knut Hamsan kifejtette azt is, hogy nem szereti azokat a költőket, akik sok pénzt gyűjtenek halomra.

Közönség köréből.

Nyilvános nyugtázás. A debreczeni jótékony négyelet árvaházára begyűlt adakozások. Tóth Béláné győgszerészné és Szabó Miklósné urnők ivén: Tamásy Béláné, Szedlák, Eisler, Varga Lajos, Schaferné, Fisch testvérek 1—1 frt Braum testvérek 50 kr. B. Jozsinezné 5 frt Singer társaság, Biederman Józsefné 2—2 frt Özv. Falk Antalné 1 frt N. N. 20 kr, Steiner József 50 kr. Gutman Sakabné, Killer Ede, Békés Lajos, Papp testvérek 1—1 frt. Dr. Ujfalussy Józsefné 5 krt, N. N., 50 kr Örvényiné, Lóf kovits Arthur Vágó Andor, Molnár Ferencz Kegyes 2—2 frtöt Tóth Kálmán, Lévy Ferencz Dr. Kardos Sámuné Dr. Fáy Márkné Rex Jzsefné, Stein S-né 1—1 frt N. N. 20 fr, ifj. Csanak Józsefné, Váradí Gézáné 2—2 frt, Kovács Emilné Kohn Józsefné, Lesztó Károlyné 50—50 kr Rosenthal Jenőné, He-

gyessyné 1—1 frt Dégenfeld József gróf 5 frt Schvarecz Aladárné 40 kr Irsay Miklósné-Viz Jánosné, Mandel Zsigmondné 1—1 frt Finekné 50 kr Járton J. 2 frt Jónás Mór Deutsch Dde 1—1 frt Özv. Tamásy Károlyné Konecz Akosné, Berger Vilmosné 2—2 frt Phönix biztárs. 5 frt Katz Jakab, Francia biz. társ. Balogh Ede 1—1 frt N. N., N. N., Mödliangi cipő raktár, Dr. Gáspár 50—50 kr, Özv. Rosenberg Albertné, Lamprechne 2—2 frt N. N. 5 kr, Bognár S, 1 frt, Dr. Fráter Imréné 1 frt, Dr. Freund Jenőné 2 frt, Friedman Bernáthné 10 kr, N. N. 10 kr, N. N. 10 kr, N. N. 1 frt, Karap Mórítz 5 frt, Pongrácz Géza 2 frt, győgsz. Tóth Béláné 2 frt, Szabó Miklósné 2 frt, készpénz összesen 311 frt 20 kr. Lám Sándor 6 db. tányér, Szappangyár 4 kr. szappan, Cziezó 2 pár kis cipő, Beszenszky 2 különb. tárgy. Schvarecz M. L. 3 db. sapka, özv. Hutflessz Istvánné 1 zsák burgonya, Szabó Mihály 1 bödön zsir.

Gyöffy Józsefné és Muraközy Róza urnők ivén: Dalmy Kálmán 1 frt Jakobovits Aladár 1 frt. Papp Gyula 15 kr, Schvarecz 20 kr, Klein Háni 10 kr, Pollák Lázárné 10 kr, Riesz Lipótné 1 frt 10 kr, Osváth Ferencz 2 frt, Kecskés János 20 kr, N. N. Farkas Mórné 1—1 frt. özv. Balogh Gáborné 50 kr, Kovács József 15 kr, Vedródi Viktor, Balog Edéné 50—50 kr, Bassler 60 kr, Birinyi Gábor 50 kr, Hanke Leoné 1 frt, özv. Szöke Jánosné 40 kr, Kozák Mihály 10 kr, Egy valaki 20 kr, Scháger 25 kr. Kám József 50 kr, Szabó József 15 kr, Pálfi Lajos 20 kr, N. N. 10 kr, Emerich 10 kr, Egy valaki 20 kr, Varga Juliska 1 frt. Faragóné 15 kr, Goldstein Márkné, 30 kr, Budabázy Albertné 1 frt. Weiszné 10 kr. Hidvégné 1 frt, N. N. 50 kr, N. N. 30 kr, Herczka Sali 25 kr, Burián Márta 50 kr, Boldog S 1 frt, K. V. 50 kr, V. O. 1 frt, Mocsányi J. 2 frt, Irinyiné 1 frt, Rózenfeldné 50, Stern Jakabné 20 kr, Bánóczy Alajosné, özv. Sinka Ferenczné, Riskó Józsefné, Hajdu Ignázt, Papler Ferenczné, Sorger József 50—50 frt, Frenkelné 20 kr. Kovács Imréné, Horváth Tamásné, Horváth Jánosné, Materny Lajos, Babó Miklósné, Bodó Sámuelné Szilágyi Károlyné, Szöllösi János, Villám Jánosné 1—1 frt, özv. Erdődi Dánielné, Fisch Emánuel 30—30 kr, N. N. Irányiné, Grossmanné 10—10 kr. Klein J. Lroppné 20—20 kr, Weinstein S. 10 kr, Falk Lajosné, Erdelyi Ferencz, Szatmári Mihályné, Bay Gaborné 1—1 frt, Barna M. 50 kr, Balogh Istvánné 2 frt, Balog Péterné, Kalatgi Zsigmondné 1—1 frt, Szabóné 20 kr, Horváth Ferencz 50 frt, Bőr F. Bőr J. 10—10 kr, Balogh Mihályné 30 kr.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

Debreczen, február 22.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelentése. —

Készaru 5 krral olcsóbb.

Oszi buza	7.87—7.89.
Tavaszi buza	7.87—7.89.
Oszi rozs	6.54—6.56.
Tavaszi rozs	6.54—6.56.
Oszi zab	6.05—6.07.
Tavaszi zab	6.05—6.07.
Tengeri új	3.84—3.85.

Sértéspiacz. Budapesti-Köbanya 1897. február 22.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronként 400 klgron felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr. sulyban) — krtól — krtól — klgr. Fiatal nehéz (páron — 320 klgron felüli sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fiatal közép (páronként 251—320 klgr. sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fiatal könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) — 52 krtól — 53 krig. Közép (páronként 220—280 kgr. sulyból) — 44 krt — 45 krig. Könnyű páronként 220 klgrig terjedő sulyban — 43 krtól — 44 krig. III. Szerbiai: Nehéz (pá-

1877

1897

50/1 a meg.

4. m. a meg.

József gróf 5... Miklósné... Jónás Mór... Károlyné... 2-2 frt... Francia... N. N., N. N.,... 50-50 kr... 2-2 frt... Fráter Im-... 2 frt, Fried-... kr, N. N. 10... 5 frt, Pong-... Béláné 2 frt... összesen 311...ányér, Szap-... 2 pár kis czi-... Schwarcz M...tvánké 1 zsák... zsr.

roukint 260 klg. felüli sulyban) —51 krtól 52 — krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) —49— krtól 50 — krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) —47— krtól 48 krig.

Sertés létszám: 1897. évi február hó 19. napján volt készletben: 8113 darab 1897. évi február hó 20. napján felhajtott — drb 1897. február hó 20. napján elszállitott 190 drb. 1897. febr. hó 22 napjára maradt készletben 7923 drb. Hizottsértés forgalom változatlan.

CSARNOK.

Musztafa szőnyege.

— Bosnyák novella. — Irta: Jorics Vinko. (Vége.)

— Nos hát tudj meg mindent. Ismered bizonyára Reifát, a pénzváltó özvegyét, a szomszédokat ide át. Raifa szemet vetett rád és férjéül akar téged. Tudta, hogy önként nem valnál el Eminától és rábeszélte engem, mivel ismerte féltékenységedet, hogy rejtsem ezt a vég aranyos selymet az imádkozási szőnyegedbe. Tegnap itt voltam és megeselekedtem. Gondolj gospodine esküdre és ne szorítsd össze öklödöt... Amit Raifa akart, megtörtént. Elüldözted a feleségedet s most Raifa azt reméli, hogy őt fogod feleségül venni, mert ő gazdag. De gospodine, Raife zsigori, mint a sátán.

— Nem adta meg nekem azt a pénzt, a melyet ígért. — Mikor kértem a pénzt, kinevetett. Azért hát eljöttem, hogy mindent elmondjak neked.

Musztafa megtörtén dőlt az ajtófélfához. Tifa elosont mellette, lerohant a lépcsőkön és elhagyta a házat.

VII.

Emina ott ült az atyja udvarában és zokogott. Kiüldözött, megvetett asszonyként jött haza a férje házából. Atyja és fivérei szótlanul fogadták bár a kapunál, de nem tagadhatták meg beléphetését. A testvérei és az anyja is szótlanok voltak, mikor a hárombe belépett. De kerültek valamennyien. Eminát tehát a családjánál is gyanusították, lenézték. A család bevádolta még tegnap a bírónál Musztafát s most várták, mi eredménye lesz a pörnek.

Zokogva ült Emina a barackfa alatt. — Még ha kitünik is a bíró előtt ártatlansága, még akkor is elvesztette imádozt férjét.

— Ah, miért büptet Allah ily kegyetlennül! Tifiaval boszorkányságot üzött, azért bünteti most Allah!

Egyszer csak a férfiak lakása felől kiáltások hangzottak: — Ki innen, gazember! Hogy mered még egyszer átlépni a küszöbömöt! — hallatszott Emina atyjának hangja.

— Engedjétek Eminához, az én drága báránykámhoz, az én lelkem gyönyörűségéhez. Emina jó, Emina tiszta mint a nap! Tifa, a boszorkány megcsalt!

— Ki innen! Ide fiuk, ide! — Üssetek, üssetek, megérdemlem. De Eminámat adjátok vissza! Engedjétek hozzá, hogy kérjem bocsánatát. Ne legyetek irgalmatlanok.

Most már belevegyültek Emina fivérei-nek hangjai is: — Ki innen gazember. Lődd le! — tüzet!

Emina hallotta egy puska kakasának a pattogását.

Felrántotta a háremudvar hátsó ajtaját és átrohant a férfiak udvarába. — Legidősebb bátyja éppen czélzásra emelte fegyverét. Emina felsikoltva rohant Musztafához és testével takarta a férje testét.

A fivérek megragadták Musztafát és kidobták.

Az apa pedig bevonszolta Eminát a háremudvarba és ütötte verte. szidta, átkozta, mert a férjét, aki eltaszította magától, még mindig szereti.

Midőn a bösz apa elhagyta az ütlegelést, Emina zokogva ült a barackfa alá és szeméi a három falának magasságát vizsgálták.

VIII.

Késő estig kószált Musztafa a hegyeken. Észér meg ezer érzés tombolt lelkében, végre érezte, hogy lábai nem bírják tovább és hazavánszorgott elhagyatott házába.

Már besötétedett, midőn az udvarra lépett. A kútnál egy leányka állt és mosogott. Musztafa közeledett hozzá és Janjára ismert. Csodálkozva akarta kérdezni, mit csinál itt a pusztán maradt háznál, de a leányka szótlanul a háremre mutatott.

Musztafa felrohant a lépcsőn, felrántotta az ajtót és egy női alak futott kitért karokkal elébe.

— Emina!
— Musztafa, drága férjem!
Es Emina könyei befultak Musztafa forró csókjaiba.

Ujházy Ede urnak első vendégjátéka.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Folyószám 151. XXXIII. bérlétszűnet (páratlan.) Holnap szerdán 1897. év február hó 24-én

BUDAPESTEN.

Vígjáték 4 felvonásban, Schweitzer utáni irta Kuliffay E. Holnapután csütörtökön 1897. évi február hó 25-én Ujházy Ede ur 2-ik vendégjátékául bérlétszűnetben

A sevillai borbély.

Vígjáték 4 felvonásban, irta Beaumarchais.

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a a keresk. akadémia palotájában. Nyilvános olvasóterem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombat u. 3—6-ig. Múzeum, a kollégiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

Famunkatanítás. A közügyesítő egyesület főreliskolai műhelyében d. u. —4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport.

Zene-estélyek.

Az „Arany Bika” kávéházban hetenként két zene-estély van: hétfőn Rácz Károly, szerdán a Magyariak. A Hungaria kávéházban minden szerdán, szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyarai testvérek zenekara.

Az „Arany Bika” vendéglő éttermében vasárnap esténtként a Magyarai testvérek, Rácz Károly és Dajna Bandi zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Angol kirdlynő” vendéglőben kedden Magyarai testvérek, pénteken Rácz Károly és Sas-utcai Dajna Bandi játszanak.

A „Margit”-fürdőben vasárnap és ünnepnapokon d. u. 4—6 óra közt sétatangverseny. — Játsszik a katonazeneke.

A „Corad” kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap Rácz Károly és Dajna Bandi zenekara tartanak zeneestélyeket.

Sauer Sándor „Arany sas” kávéházba minden hétfőn este Dajna Bandi zenekara zeneestélyt tart.

Vilmos Ferencz kávéházában a Sas-utcai „Otthon”-ban zeneestély hetenként háromszor.

Vasuti közlekedés.

Érvényes 1896. október hó 1-től. Egységes vasuti idő szerint.

Table with 2 columns: Station and Time. Rows include Budapest-felé, Budapest-Nagyvárad felé, P.-Ladány-Nagyvárad felé, Csak P.-Ladányig vegyes vonat, Szatmár-M.-Sziget felé, Szatmár-M.-Sziget felé, Csak Szatmárig, Miskolcz-Kassa felé, Miskolcz-Kassa felé, Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé, H.-Böszörmény-Büd-Szt.-Mihály felé, Füzes-Abony felé, Ohat-Köcs-Polgár felé, Derecske-Nagy-Léta felé.

Debreczenbe érkeznek:

Table with 2 columns: Station and Time. Rows include Budapest-Nagyvárad felé, Nagyvárad P.-Ladány felől, Csak P.-Ladánytól, M.-Sziget-Szatmár felől, Csak Szatmártól, Kassa-Miskolcz felől, Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől.

Debreczenbe érkeznek:

Table with 2 columns: Station and Time. Rows include Kassa-Miskolcz felől, B.-Szt.-Mhály-H.-Böszörményi felől, Füzes-Abony felől vásártérre, Füzes-Abony felől m. á. v.-hoz, Ohat-Köcs-Polgár felől vásártérre, Derecske-Nagy-Léta felől, Derecske-Nagy-Léta felől.

Budapestről Debreczenbe indul:

Table with 2 columns: Station and Time. Rows include Budapest-Nagyvárad felől, Budapest-Nagyvárad felől, Budapest-Nagyvárad felől.

Budapestre érkeznek:

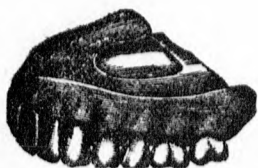
Table with 2 columns: Station and Time. Rows include Budapest-Nagyvárad felől, Budapest-Nagyvárad felől, Budapest-Nagyvárad felől.

Bérekocsik dijszabályzata.

Table with 3 columns: Description, Két lovas, Egy lovas. Rows include I. Napszámra, II. Óraszámra, III. Egyes járatokért, IV. Meghatározott járatok.

Kunz József és Társa

czégnél, Debreczen, Kistemplom-Bazár. E hó folyamán az összes kirakatokban kész női fehérnemű kelengyék kiállítás, melynek megtekintésére a n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk.

DENTIST

Fritsch Rezső Vilmos

fogművész.

Debreczen, Széchenyi-utca

1769. szám.

Készít a természeteseket tökéletesen pótló

műfogakat

tartós, czélszerű és igen szép kivitelben rágásra tényleg használhatóan, olcsóbban mint bárhol.

1 évi írott jótállás mellett.

Valódi brünni ruhaszövetek.

Egy szelvény, a mely 3.10 méter hosszú, elegendő egy férfi eltönyre és csak a	a jó	3 frt 10 krba	Valódi gyapjúsövet
	"	4 frt 10 krba	
	"	4 frt 80 krba	
	a jobb	6 frt — krba	
	a finom	7 frt 75 krba	
	a finomabb	9 frt — és a legfinom. 10.50 frtba kerül.	

Egy fekete szalonruhára való szelvény 10 frt; felöltő szöveteket, Loden, Peruvienne, Doking, továbbá állam és vasuti hivataloknak való szöveteket a legfinomabb Kammgarn és Cheviot-ot gyári áron küld a kiválóan ismert és szolid

Kiesel-Amhof Brünnben, szövet gyári raktár.

Minták ingyen és portómentesen küldetnek. Minta utáni szállítás.

Szíves megfigyelésül! A m. t. közönséget főképen arra figyelmeztetjük, hogy szöveteket direct megrendelésnél jelentékenyebben olcsóbban kapják, mintha viszontelárusítóktól vennék. A Kiesel-Amhof brünni cég a szöveteket gyári áron szállítja s a privat vevőknél annyira gyönlött szabó kamatokat nem számítja fel.

231. szám.

Az „ISTVÁN“ gőzmalom társulat gyártmányainak

ÁRJEGYZÉKE.

Az 1887. április hó 18-kán Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Itt helyben, kötelezettség nélkül.

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt.	
A. Asztali dara nagyszemű	100 kiló 15.80
B. Szinte aprószemű	15.—
0. Király liszt	15.—
1. Lángliszt kivonat	14.40
2. Elsőrendű zsemlye liszt	13.80
3. Zsemlye liszt	13.20
4. Elsőrendű kenyér liszt	12.60
5. Közép kenyér liszt	12.—
6. Kenyér liszt	11.40
7. Barna kenyérliszt zsákkal á 70 kiló	9.60
8. Takarmány liszt	7.—
11. Finom korpa zsákkal á 50 kiló	3.60
" " zsáknélkül	3.40
12. Durva " zsákkal	3.60
" " zsáknélkül	3.40
Csirke buza zsák nélkül	3.—

Debreczen, 1897. febr. 6.

Előleges értesítés!

Bátorkodom tisztelettel tudatni, hogy a Budapesten, Szervita-téren 28 évig fennálló Keller és Szabó-féle

női divat- és confection-üzletet

f. é. márcziuz 1-én átveszem és ugyanott

Császár Gyula

czég alatt

teljesen berendezett új üzletet fogok nyitni.

A midőn a Keller, Szabó és Császár. nemkülönben a Császár, Barczen és Tarsa czégnél személyem iránt tanusított kegyes bizalomért és pártfogásért hálás köszönetemet nyilvánítanám, igen kérem ugyanazt új vállalatomnál is tőlem meg nem vonni.

Legyen szabad még megjegyeznem, hogy én a Császár, Barczen és Tarsa czégből már 1896. október hó 1-én kiléptem és nevezett czéggel ma már semmiféle összeköttetésben nem állok.

Kiváló mély tisztelettel vagyok

Császár Gyula,

Keller és Szabó czég utóda.
Budapest, Szervita-tér.

KITÜNTETVE: az 1896. ezredéves orsz. kiállításon a kormány által állapított „MILLENNIUMI ÁLLAMI ÉREM“-mel, mely magas kitüntetésben a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis czégünk részesült.

Több színházi, katonai és polgári zenekar, valamint a Budapest fő- és szék-városi tüzoltó-testületek szállítói.

Zenekaracéltások által legjobbaknak elismert czimbalmok.

Községi és tornászati dobok jutányos árban.

Teljes zenekari felszerelések

a legjutányosabb feltételek mellett.

Dalárdai üténybotok

művészi kivitelben.

Dalárdai accord-jelzők.

Harmonikák

kitünő hanggal

2 frttől 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 frt és feljebb.

Különlegességek aczéllangu harmonikákban.

Magyarország egyetlen és első harmonika-gyára

STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE

csász. és kir. szab. hangszer-ipar

Telefon.

Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 36. szám.

Telefon.

Képes árjegyzék: a) harmonikákról; b) mechanika zenélő művekről és zenélő dísztagyokról; c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, czimbalmok, cziterák, harmoniumok, zongorákról stb. vidékre ingyen és bérmentve. Árjegyzék kérésnél kérjük megnevezni, hogy miféle hangszerről kívántauk az árjegyzék.

Debreczen, 1897. nyomtatott Kutasi I. könyvnyomdájában.